

BEREDSKAPSPLAN FÖR RYMNING, HAVERI OCH SABOTAGE

Samt vid händelse av onormal dödlighet/sjukdomsutbrott

Bakgrund

Denna handlingsplan syftar till att förebygga och hantera rymning, haveri och sabotage. Detta dokument har upprättats i samband med ansökan om tillstånd till fiskodlingsverksamheten vid Vejmon.

Syftet med denna handlingsplan är att:

- i ett dokument sammanfatta risker och föreslagna åtgärder för att förebygga rymning, haveri och sabotage
- utveckla det förebyggande arbetet och minimera risker
- agera vägledning vid nödsituationer

Handlingsplan ska komplettera branschriktlinjer framtagna av Matfiskodlarna i Sverige AB (2024-05-24) samt biosäkerhetsguide framtagna av Matfiskodlarna (2024-05-08) i samarbete med Jordbruksverket och Statens Veterinärmedicinska anstalt (SVA).

DEFINITIONER

Rymning: När fiskar tar sig ut ur odlingsenheterna och befinner sig i det omgivande vattnet.

Haveri: När skada uppstår på en betydande komponent som kan innebära omfattande konsekvenser för fiskodlingsverksamheten, ex. rymning. Massdöd av fisk är ett scenario som kan innebära en form av haveri men detta inkluderas inte i detta dokument, utan behandlas huvudsakligen i fiskhälsoplanen.

Sabotage: När skada åsamkas på odlingsenhet eller annan utrustning som är essentiell för verksamhetens funktion eller som leder till grava konsekvenser, antingen i form av storskalig rymning av fisk, massdöd eller större haveri av hela eller delar av odlingsanläggningen.

Riskbedömning med inriktning på krishantering och olika former av haveri

Riskbedömningen är sammanställd för att få en övergripande bild på de risker som potentiellt kan inträffa i samband med de fiskodlingsverksamheter som företaget bedriver. Det är viktigt att få en god överblick över de risker som föreligger för att aktivt kunna arbeta för att förebygga oönskade händelser samt veta vilka åtgärder som behöver vidtagas om en oönskad händelse inträffar. **Endast de riskerna med koppling till rymning, haveri och sabotage finns uppräknade i detta dokument.**

Risker som kan innebära en försämrad hälsa hos fisken behandlas mer utförligt i fiskhälsoplanen och risker som kan innebära fara för personalen och omgivande miljö finns sammanfattade i respektive verksamhetens generella riskbedömning. I detta dokument har konsekvenserna bedömts utefter hur stor skada en händelse kan ha på antingen produktion eller fiskbesättning.

Identifieringen av risker har genomförts efter en teoretisk genomgång den verksamhet som planeras att förläggas till Vejmon.

Bedömningen och värderingen av risken har genomförts genom att se historiskt vad som hänt på redan befintliga odlingar, vilka svårigheter som finns inom verksamheten samt genom en värdering av vilka konsekvenser en viss händelse skulle kunna medföra med fokus på rymning och haveri.

Tabell 1. Riskanalysmatris gällande påverkan från fiskodling och påverkan på fisk i fiskodling.

Yttre miljö	Försumbar Inga egentliga skador, liten utbredning, ingen sanering	Mindre allvarlig Övergående kortvariga skador, liten utbredning, ingen eller enkel sanering	Ganska allvarlig Långvariga skador, liten till stor utbredning, enkel sanering	Allvarlig Permanent skador, liten utbredning, oftast svår eller omöjlig sanering	Mycket allvarlig Permanent skador, stor utbredning, oftast svår eller omöjlig sanering
Aldrig/ mycket osannolikt (<1 gg/100 år)					
Ganska osannolikt (1 gg/20-100 år)					
Sannolikt (1 gg/5-20 år)					
Stor sannolikhet (1 gg/1-5 år)					
Mycket stor sannolikhet (>1 gg/år)					

- Acceptabel risk (normal situation)
- Signifikant risk, åtgärder görs efter utredning eller utvecklad analys
- Oacceptabel risk, direkta åtgärder

Tabell 2. Sammanfattning av risker, åtgärder och bedömning av konsekvenser. Färgkodning av värdering i enlighet med tabell 1.

Identifierad risk	Möjliga orsaker	Konsekvens	Förebyggande åtgärd	Sannolikhet	Bedömning konsekvens	Värdering
Defekt kasse	Propellerskador, fastnat i ledningar och rör, sabotage, skadedjur (utter eller mink), närgångna fiskare, kraftig islossning, kraftig storm	Rymning av fisk	Kontinuerlig kontroll och service av utrustning, inrättande av säkerhetsområde, kontinuerlig kommunikation med fiskekortsförsäljare, skydds jakt på eventuella skadedjur. Övervakning	Mycket stor sannolikhet	Försumbar till allvarlig beroende på mängd förrymd fisk	
Defekt ring	Närgångna fiskare, sabotage eller förslitningsskador, kraftig islossning eller kraftig storm	Risk för rymning av fisk beroende på hur defekt ringen är	Kontinuerlig kontroll och service av utrustning, inrättande av säkerhetsområde samt kontinuerlig kommunikation med fiskekortsförsäljare. Övervakning	Ganska osannolikt	Försumbar till allvarlig beroende på mängd förrymd fisk	
Defekta förtöjningar	Propellerskador, sabotage, närgångna fiskare, förslitningsskador, islossning	Risk för att odlingen eller enstaka ringar driver med vågor/strömmar och slits sönder, alternativt sliter sönder annan förtöjning/kassar/odlingsutrustning och därmed risk för smitning av fisk	Kontinuerlig kontroll och service av utrustning och förankringslinor. Kontinuerlig kommunikation med fiskekortsförsäljare samt inrättande av säkerhetsområde. Övervakning	Sannolikt	Försumbar till allvarlig beroende på mängd förrymd fisk	
Trasiga fågelnet	Sabotage, förslitningsskador, högt tryck av fåglar, felpänning fågelnet vilket ger utskjut av foder direkt på nätet	Stora hål i fågelneten ger ett ökat fisketryck i kassen från fåglarna	Kontinuerlig kontroll och underhåll av näten samt skydds jakt när fågeltätheten är för hög. Övervakning	Mycket stor sannolikhet	Försumbar	
Trasig utfodringsutrustning	Sabotage, förslitningsskador, kraftig islossning, kraftig storm	Negativ miljöpåverkan till följd av foderläckage med tillhörande risk för ökad dödlighet, hungriga fiskar som biter på varandra, ansamling fåglar och andra vilda djur	Kontinuerlig kontroll och service av utfodringsutrustning samt användande av utfodringsutrustning med tryckluftssystem som stänger av sig automatiskt vid tryckförändringar. Övervakning samt tillgång till kontaktuppgifter för att kunna kontakta reparatörer och servicetekniker.	Stor sannolikhet	Försumbar till allvarlig beroende på mängd foder	
Trasigt arbetsfordon	Sabotage, handhavandefel, bristfälligt underhåll och otillräcklig service	Beroende på fel kan fordonet ge upphov till skador på annan utrustning som i sin tur kan ge upphov till konsekvenser som påverkar fisken såsom exempelvis rymning eller haveri.	Kontinuerlig service av fordon samt övervakning och tillgång till kontaktuppgifter för att kunna kontakta reparatörer och servicetekniker. Företaget har en serviceansvarig för att förhindra relaterade problem. Väl utbildad personal med erfarenhet som förhindrar att detta sker.	Stor sannolikhet	Försumbar till allvarlig beroende på omfattning	
Brist på nödvändig utrustning och reservdelar	Dålig intern kommunikation vid beställning, problem hos leverantören, problem med transport, stöld, sabotage, handhavandefel, bristfälligt underhåll, otillräcklig service	Olika konsekvens beroende på vilken utrustning som saknas.	Kontinuerlig översyn över reservdelslager samt fungerande inköpsrutiner. Övervakning och tillgång till kontaktuppgifter för att kunna kontakta återförsäljare.	Ganska osannolikt	Försumbar till mycket allvarlig beroende på vilken reservdel som fattas	
Brist på foder	Dålig intern kommunikation vid beställning, problem hos leverantören, problem med	Utsvulten fisk som börjar äta på varandra, fisken får sämre kondition och blir mer mottaglig mot smitta och stress	Planering och fungerande inköpsrutiner för foder. Övervakning samt tillgång till	Ganska osannolikt	Försumbar till ganska allvarlig beroende på grad	

	transport, kvalitetsproblem som medför att foder måste kasseras, litet foderlager, stöld, sabotage		kontaktuppgifter för att kunna kontakta återförsäljare		av påverkan av fiskkondition	
Handhavandefel på teknisk utrustning	Otillräcklig intern kommunikation och bristfällig utbildning hos personalen, otillräckliga arbetsrutiner	Beroende på vad som hanteras fel och till vilken grad kan konsekvenserna te sig olika. Se trasig utfodringsutrustning, trasigt arbetsfordon	Planering och kontinuerlig utbildning av personalen inom erforderliga områden för att förebygga handhavandefel, kontinuerlig uppdatering av arbetsrutiner	Stor sannolikhet	Försumbar till ganska allvarligt	
Sabotage av utrustning	Otillräcklig övervakning	Konsekvens beroende på vad som saboterats. Se defekt kasse, defekt ring, defekta förtöjningar, trasiga fågel nät , trasig utfodringsutrustning, trasigt arbetsfordon	Övervakning samt bra arbetsrutiner där utrustning tas undan efter användning samt att personalen utbildats inom erforderliga områden	Stor sannolikhet	Försumbart till mycket allvarligt	
Stöld av fisk	Dålig moral hos övriga medmänniskor, otillräcklig övervakning av odlingsverksamheten	Konsekvens beroende på mängden stulen fisk.	Övervakning av odlingsområdet och arbetsfördelning så att odlingen sällan är folktom. Lättåtkomliga kontaktuppgifter för personalen vid händelse av fiskstöld .	Stor sannolikhet	Försumbar till mindre allvarlig	
Stöld av utrustning	Dålig moral hos övriga medmänniskor, otillräcklig övervakning av odlingsverksamheten	Konsekvens beroende på omfattning av stöld.	Kontinuerlig översyn och inventering av tillgångar och utrustning. Samarbeta med fisketillsyningsmän och polis samt övervakning av odlingsområdet. Bra arbetsrutiner så att odlingen sällan är folktom. Lättåtkomliga kontaktuppgifter för personalen vid händelse av stöld av utrustning.	Stor sannolikhet	Försumbar till mindre allvarlig	
Sjukdomsutbrott	Se fiskhälsoplan					
Väderrelaterade problem	Värmebölja, kraftig islossning, kraftig vårfod med försämrade vattenkemivärden skadliga för fisken, omfattande algblomningar, kraftig blåst som åsamkar skada på utrustning	Konsekvens beroende på problem, ex. massdöd av fisk till följd av värme, försämrade vattenkemivärden eller algblomning, smitning av fisk till följd av islossning eller kraftig blåst	Kontinuerlig service och översyn av utrustning samt övervakning av väderförhållanden så att förberedelser kan göras inför varierande och kraftiga variationer i väder. Bolaget strävar efter att införskaffa tålig utrustning som kan motstå påfrestande väderförhållanden	Mycket stor sannolikhet	Försumbar till allvarlig	
Massdöd av fisk	Se fiskhälsoplan					

Enligt ovanstående tabell bedöms de största riskerna härröra ur otillräckliga arbetsrutiner, dålig kommunikation eller sabotage. Detta hanteras genom en rad åtaganden för att minimera riskerna. De viktigaste åtgärderna som har eller kommer att genomföras är:

- Fortlöpande uppdatering av väl fungerande arbetsrutiner
- Kontinuerlig övervakning av fiskens hälsa och kontinuerlig service av odlingsutrustning
- Övervakning för att undvika sabotage
- Automatiserat utfodringsystem kompletterat med manuell övervakning över fiskens aptit och beteende
- Kontinuerligt utbildad personal inom erforderliga områden

Sammantaget bedöms riskerna för ett haveri eller rymning som relativt små.

Problem inom odlingsverksamheten härrörande från sabotage kan endast förebyggas genom övervakning och bra arbetsrutiner med utbildad och välinformerad personal samt god kontakt med polis och andra myndigheter. Sannolikheten för omfattande påverkan på sjön i sin helhet är inte stor.

Om någon av ovanstående händelser inträffar kommer påverkan att ske i första hand på närområdet vid kassarna.

Förebyggande arbete

Såsom riskutvärderingen ovan beskriver krävs en väl strukturerad verksamhet med väl fungerande kommunikation och rutiner. Bolaget strävar efter att arbeta förebyggande så att sannolikheten minskar att olika riskscenarier inträffar samt att skadan minimeras om eventuell incident inträffar.

Regelbunden kontroll och service av utrustning

Rutiner finns för kontroll och service av arbetsfordon såsom traktorer, truckar, båtar och företagets bilar.

Inom personalen finns en ansvarig serviceman som ser till att fordonen genomgår kontinuerlig service.

Rutiner finns även för att säkerställa att maskiner och annan teknisk utrustning genomgår service när detta är

erforderligt. Inom personalstyrkan finns en teknisk ansvarig person som ansvarar för inköp av reservdelar samt service av arbetsmaskiner inom slakteriverksamheten.

Vid inköp av nya maskiner och annan utrustning funktionstestas dessa innan de tas i bruk. Vid inköp av ny utrustning som kan innebära betydande konsekvenser vid haveri är funktionstesterna extra viktiga. I händelse av defekt eller haveri skall utrustningen bytas ut alternativt repareras i enlighet med riktlinjerna i stycke 5, "Handlingsplan vid händelse av haveri".

Tillgång till/möjlighet till inköp av ny utrustning

Som en del i ett väl fungerande fiskodlingsarbete krävs lång framförhållning och god planering samt en väl fungerande kommunikation.

Bolaget strävar efter att kontinuerligt finna alternativ till ännu bättre fungerande utrustning och arbetssätt och därmed kontinuerligt utveckla verksamheten. Odlingsutrustningens funktion och nyttighet utvärderas löpande och vid inköp av ny utrustning bör dessa investeringar planeras långt i förväg och ske med eftertanke.

Den person som ansvarar för inköp av ny utrustning inom respektive användningsområde skall ha vetskap om vart produkten kan inhandlas samt ha kompetensen att göra kvalitetsutvärderingar och prisefterforskningar innan beställning för att säkerställa att inköpt utrustning är så pris effektiv som möjligt. Kvalitet och god ekonomi i kombination med en säker produktion eftersträvas och bolaget anser att alla dessa komponenter hör ihop.

Företaget eftersträvar att löpande hålla ett lager med reservdelar för den utrustning som kan orsaka rymning, haveri eller produktionsstopp. I nödfall kan utrustning lånas från andra anläggningar inom företaget eller från något annat företag inom koncernen.

Kontaktlistor till leverantörer och återförsäljare samt servicetekniker och reparatörer återfinns i bolagets interna dokument och dessa uppdateras kontinuerligt så att respektive leverantör kan nå snabbt.

Tillgång till reservdelar

Reservdelar till för verksamheten essentiell utrustning skall i första hand finnas på plats på varje anläggning. I andra hand kan delar som normalt behöver bytas ut för säkerställande av funktion återfinnas i ett centralt lager, från vart alla anläggningar kan inhämta reservdelar. I det fall reservdelar används skall inköp av nya reservdelar ske fortlöpande för att förebygga eventuella rymningar, haverier eller produktionsstopp. För reservdelar som inte uppenbarligen kan behöva bytas ut samt delar som är dyra att lagerhålla skall inte lagerhållas. Det är däremot viktigt att kontaktlistor till leverantörer, återförsäljare, servicetekniker samt reparatörer finns uppdaterade och lättillgängliga.

Tillgång till reparatörer

I första hand skall eventuella problem försöka lösas på plats i möjligaste mån för att förhindra större rymning, haveri eller produktionsstopp. Ansvarig för respektive område med tillhörande utrustning skall ha kännedom om vilken/vilket reparatör/servicetekniker/bolag denne i andra hand skall vända sig till vid påträffat problem.

I förebyggande arbete strävar bolaget efter att anställa personal med praktiska färdigheter som på ett innovativt sätt kan komma på kreativa lösningar och därmed potentiellt även bidra till en utveckling inom företaget.

Externa reparatörer och servicetekniker skall först och främst anlitas från närområdet. Bolaget strävar efter att gynna närområdet genom anlitan­de av service och tjänster samt inköp av produkter från i första hand närliggande producenter.

Foder

Platschefen ansvarar för att framförhållningen är god på foderleveranser så att verksamheten aldrig riskerar att bli utan foder. Samtidigt skall order på foder inte ske alltför ofta då endast färskt foder skall utfodras fisken som ett led i säkerställandet av en kvalitetssäkrad slutprodukt.

I det fall foderbrist uppstår skall om möjligt foder från annan anläggning omfördelas för att tillfälligt täcka upp det utfodringsbehov som föreligger. Vid storskaliga problem med foderleverans eller om stora mängder foder förstörts eller visat sig vara otjänligt skall i första hand aktuell fodertillverkare kontaktas för konsultation och i andra hand en konkurrerande foderleverantör.

Vid mottagande av foderleveranser kontrolleras kvalitet med avseende på bl.a. förekomst av mögel, sammanhållning av pellets och ”svettning” av fett. I det fall fodret visar sig utsöndra mycket fett eller lätt smulas sönder innebär detta att fisken inte kommer kunna tillgodogöra sig fodret lika bra samt att det finns risk för negativ påverkan på omgivande vattenmiljöer. Fodret skickas därmed tillbaka till återförsäljaren och kommer således inte att utfodras fisken.

Utbildning

Målet är att alla arbetstagare känner till givna direktiv, bestämmelser och begränsningar som rör den dagliga

verksamheten. Säsongsanställda får vid anställning information om gällande rutiner, arbetsmiljöföreskrifter, företagspolicys, säkerhetsföreskrifter samt aktuella arbetsuppgifter.

Företaget arrangerar årligen internutbildning som på något sätt härrör det dagliga odlingsarbetet, alternativt livsmedelshanteringen i samband med arbete i slakteriet.

Alla arbetstagare skolas för sina arbetsuppgifter innan de sköter uppdrag som innebär specifikt ansvar. Skolningen kan skötas av en annan arbetstagare. Miljöansvarig övervakar att alla arbetstagare är insatta i sina uppgifter.

Dokumentation om utbildning lagras i kontoret vid odlingen.

Larm- och utrustning för fördröjande och förhindrande av sabotage och stöld

Det är av stor vikt att sabotage och stölder kan förhindras eller åtminstone fördröjas samt avslöjas. Interna beredskapsplaner finns för detta men redovisas inte i detta dokument av säkerhetsmässiga skäl.

God fiskhälsa

Det viktigaste arbetet vid en fiskodlingsanläggning är att säkerställa en god hälsa för fisken. Fisken övervakas kontinuerligt och dagliga observationer görs över vattenmiljö, fiskens beteende och aptit samt väderförhållanden. För säkerställandet av en god hälsa hos fisken har en fiskhälsoplan upprättats. Se även hygienplan.

Specialanpassad utrustning, utformad för fiskodlingsverksamhet

Bolaget strävar efter att använda sig av utrustning som underlättar arbetet för personalen, ger goda förutsättningar till god fiskhälsa samt ger förutsättningar till att förbättra omgivande vattenmiljö.

Utrustningen skall vara utformad och anpassad att klara de väderförhållanden som råder vid odlingsverksamheten. Utrustningen kan omplaceras mellan anläggningarna beroende på vart behovet främst föreligger.

Att investera i utrustning som fungerar väl i marina och kustbelägna odlingsmiljöer har visat sig gynnsamt då marina förhållanden oftast är tuffare än de förhållanden som råder i insjöar och regleringsmagasin.

Väl fungerande arbetsrutiner

Bolaget eftersträvar en stark koppling mellan dokumenterade rutiner och praktiskt arbete, vilket ger bättre kontroll över verksamheten samt möjlighet att följa upp och eventuellt felsöka arbetet.

Rutiner finns nedtecknade inom de olika arbetsområdena och de olika anläggningarna dels i samband med företagets egenkontroll och dels via plattformen inspecteraonline.se.

Uppdatering av handlingsplan

Denna handlingsplans ska uppdateras innan odlingsverksamhet påbörjas vid Vejmon.

Samt därefter minst en gång per år.

Miljöansvarig ansvarar att handlingsplan för förebyggande av haveri, rymning och sabotage är uppdaterad. Om det uppdragas brister i instruktionerna informeras miljöansvarig och instruktionerna preciseras enligt behov.

Vid större förändringar eller nya villkor i samband med omprövning sker revidering av kontrollprogrammet och därmed även fiskhälsoplanen.

Nedan följer handlingsplaner vid händelse av rymning, haveri, sjukdomsutbrott eller sabotage. Då utveckling av metoder inom fiskodlingsbranschen ständigt sker förbinder sig företaget inte att till 100 % följa nedanstående planer. Detta för att vid eventuell händelse kommer kontakt att tas med andra odlingar antingen inom eller utom koncernen och ifall dessa visar sig ha bättre rutiner till följd av gamla erfarenheter av liknande händelser kommer i stället deras beprövade handlingsplaner att anammas.

Handlingsplan vid händelse av rymning

Figur 1. Flödesschema över tillvägagångssätt vid händelse av rymning av fisk.

1. Larmslagning. Vid misstanke om rymning rapporteras detta omgående till i första hand driftansvarig/platschef och därefter kvalitetsansvarig och miljöansvarig. Behövlig intern och extern hjälp påkallas. Ledningsgruppen gör förberedelser inför möten med tillsynsmyndighet och eventuellt media. Kontaktperson för företaget agerar i första hand ansiktet utåt gentemot tillsynsmyndighet och media.

2. Källan till rymningen lokaliseras snarast för att förhindra ytterligare rymning. Om källan inte är uppenbar skall storlek på förrymd fisk utvärderas och jämföras med odlingens kassar, därefter skall varje misstänkt kasse systematiskt genomsökas efter hål och vartefter hål hittas skall dessa snarast lagas. Om behövt och möjligt skall ytterligare personal tillkallas så att källan till rymningen återfinns snarast. Dokumentation skall ske av de skador som upptäcks för att senare kunna utvärderas eller kunna användas vid eventuell bevisning utifall rymningen är en följd av ett sabotage.

När källan till rymning återfunnits skall denna åtgärdas snarast. Vid hål i nät skall detta lagas omedelbart, alternativt kan en hel kasse dras tillfälligt utanpå den trasiga. Vid trasig ring kan denne lagas tillfälligt medan fisken håvas över till annan felfri odlingsenhet.

3. Återfångst av fisk. Enligt uppgifter från andra fiskodlingar går fisken i början nära den kasse den tidigare befann sig i. Det kan därför vara klokt att placera en tom kasse vid sidan om denna i ett försök att fånga dessa fiskar. Den tomma kassen kan sänkas på ena sidan och genom matning i kassen under ett par dagar kan sedan fisken infångas. Ett annat alternativ är att fortsätta fylla den nya kassen genom att mata in fisk mot den ursprungliga kassen och håva medan de äter. Fördelen med att försöka återfånga fisken med hjälp av en ny kasse är att det är enklare att räkna hur många fiskar som blev kvar efter tappet samt hur många som åter infångats.
4. Kontakta fiskerättsägare i det fall återfångst misslyckas/ inte uppnår önskat resultat. Vid godkännande från fiskerättsägaren kan då återfångst med hjälp av nät ske, men då måste fisken avlivas och slaktas omedelbart till följd av de skador näten åsamkar dem.
5. Summering av tapp och återfångst. Återfångst av fisk kan ske lång tid efter rymning då fisken stannar i närheten av kassarna så länge det finns mat. Fisken som blev kvar i kassen efter tappet bör räknas så snart som möjligt. Genom att snarast beräkna kvarvarande fisk kan man få en uppskattning om rymningens omfattning. Rymningen

skall dokumenteras och de förrymda fiskarna skall dras bort från biomassan.

6. Rapportering av rymning. Sluträkningen för rymningen skall rapporteras tillsynsmyndigheten.

Handlingsplan vid händelse av haveri

1. Larmslagning

- Kontakt med tillsynsmyndighet (Länsstyrelsen i Jämtland)

2. Utvärdering omfattning

3. Reparation/Nyinköp

Figur 2. Flödesschema över tillvägagångssätt vid händelse av haveri.

1. Larmslagning. Vid misstanke om/risk för haveri eller upptäckt av haveri skall driftansvarig/platschef omedelbart underrättas. Denne skall i sin tur kontakta miljöansvarig och tillsynsmyndighet.
2. Utvärdering omfattning.

- Vad beror haveriet på? Haveri av utrustning?
- Har haveriet lett till extrem dödlighet? Följ i sådana fall "Handlingsplan vid ökad fiskdöd och massdöd av fisk" i fiskhälsoplanen och fortsätt sedan här nedan.
- Har haveriet lett till omfattande rymning av fisk? – Se ovan i första hand "Handlingsplan vid händelse av rymning" och fortsätt sedan här nedan.

3. Reparation/ nyinköp

Reparera havererad utrustning med befintliga reservdelar (om de finns på plats) och om odlingens anställda kan. Saknas delar så ska det beställas. Saknas kompetens skall reparatör kontaktas. Är utrustningen totalt havererad skall den i första hand ersättas med utrustning från annan anläggning och i andra hand skall inköp göras om utrustningen är essentiell för drift.

Handlingsplan vid händelse av onormal dödlighet/sjukdomsutbrott

1. Larmslagning

- Kontakt med tillsynsmyndighet

2. Orsaksutredning samt åtgärder

- Eventuell inkallning av extra personal

3. Veterinärkontakt

- Kontakt med tillsynsmyndighet (Länsstyrelsen i Jämtland)

4. Medicinering

- Dokumentation över sjukdomsutvecklingen

5. Rapportering

- Dokumentation och beräkning av förlust

Figur 3. Flödesschema över tillvägagångssätt vid händelse av onormal dödlighet/sjukdomsutbrott.

1. Larmslagning. Vid misstanke om/risk för onormal dödlighet eller sjukdomsutbrott skall driftansvarig/platschef

omedelbart underrättas. Denne gör en bedömning huruvida veterinär måste kontaktas omgående eller inte. Vid behov av veterinärkontakt, gå vidare till punkt 3.

2. Om inte orsaken är känd skall detta utredas omedelbart och om möjligt skall det som orsakar dödligheten omgående åtgärdas. I det fall extra personal behövs skall denna tillkallas.
3. Platschef kontaktar veterinär som (vid tillräckligt beslutsunderlag) beslutar om fisken skall medicineras, slaktas ut eller destrueras (eller annat alternativ). Driftansvarig/platschef informerar därefter tillsynsmyndighet.
4. Vid sjukdomsutbrott i enstaka odlingsenheter skall dessa flyttas från övrig odling så att risken för vidare spridning av sjukdomen blir så liten som möjligt. Medicinering samt dokumentation av sjukdomsutveckling. Medicinering skall ske enligt anvisningar från veterinär och hela receptbelagda kuren skall utfodras. Dokumentation skall ske över faktorer som påverkar sjukdomsutvecklingen. Vid stor mängd död fisk, följ "Handlingsplan vid ökad fiskdöd och massdöd av fisk" i Fiskhälsoplan. Rengöring av utrustning skall genomföras av all utrustning som kommit i kontakt med den döda fisken.
5. Rapportering skall ske till miljöansvarig och tillsynsmyndighet. Precis som i Handlingsplan vid händelse av rymning skall den förlorade fiskmängden redovisas miljöansvarig och tillsynsmyndighet.

Handlingsplan vid händelse av sabotage eller stöld

Figur 4. Flödesschema över tillvägagångssätt vid händelse av sabotage.

1. Gör en utvärdering över hur förhindrande av större skada kan genomföras, alternativt mildra sabotaget genom enkla åtgärder.
 - 1.1. Har sabotage av utrustning lett till extrem dödlighet? Följ i sådana fall "Handlingsplanen vid ökad fiskdöd och massdöd av fisk" i fiskhälsoplanen och fortsätt därefter här nedan på punkt 2.
 - 1.2. Har sabotage av utrustning lett till omfattande rymning av fisk? Följ i sådana fall "Handlingsplan vid rymning av fisk" här ovan och fortsätt därefter här nedan.

2. Larmslagning. Informera driftansvarig/platschef som i sin tur informerar miljöansvarig och kvalitetsansvarig om sabotaget/stölden. Kontakta polismyndighet för brottsutredning.
3. Skadekontroll. Notera allt som fattas och som skadats. Sammanställ lista och informera polis.
4. Reparation/ersättning av utrustning. Reparera den utrustning som kan repareras. Extern verkstad skall anlitas vid behov. Ersätt saker som saknas/är oreparerbara och essentiella för arbetet så att produktion och arbetsmoment inte avstannar.

STOCKHOLM DEN 1. AUGUSTI 2024

Jussi Kähäri

Miljöansvarig för Storsjo Aqua